

Članarina za UJU:

Z ozirom na ugodno stanje društvene blaginje se za letni prispevek za društvo od 40 na 30 Din, tako da znaša članarina:

Za redne člane 140 Din (110 Din UJU + 30 Din društvu).

Ferijalni Savez učiteljstva.**V Češkoslovaško! — Načrt potovanja.**

Praha, Hradec, Králové, Pardubice, Moravský Kras, Brno, Moravská Ostrava, Lázně Luhačovice, Zlín, Trenčanske Teplice, Pílišťan, Bratislava. Na željo bi jo mahnil tudi na najvišjo goro Tatry s krasnim razgledom.

Čas potovanja: 14 dni.
Financa: Od Prahe = 1000 Din.
Program potovanja se lahko na potovanju sporazumno izpremeni!

Po sklepu sestanka dne 27. dec. l. l. se rok za prijavo podaljša do 28. februarja.

Za zlet so se prijavili tudi tovariši (ce) iz Srbije in iz Vojvodine.

Ponovim: Do Prahe potujemo s Sokoli in naj vsak prijavljenec (ka) uredi vse potrebno!

Skupni račun potovanja je torej 2000 Din!

Tovariši (ce) ki čutate v sebi potovalno žlico, izrabite zelo ugodno priliko!

Za vse podrobne informacije vedno na razpolago (znatko za odgovor).

Vsem prijavljenecem (kam) izročam češkoslovaški tovariški pozdrav na željo češkoslovaškega tovariša — našega Františka!

Sl. Mrovie, mešč. uč. t., Ribnica, Dol.

Splošne vesti.**DOPISNIKOM.**

Na seji eksekutive Pov. UJU — Ljubljana dne 6. februarja t. l. je bil proti naknadnemu odobrenju ožjega sosveta napravljen sledeči sklep:

Društva in posamezniki niso upravičeni izvajati pritiska na uredništvo glede termina in priložnosti društvenih in drugih objav in člankov, ker morajo priti glasom sklepa važnejša poročila pred sejo eksekutive oziroma ožjega sosveta ter so tudi druge predvsem tehnične okoliščine ki često onemogočijo takojšnje objavo.

Načeloma se bodo priobčevali le podpisani članki obeh struj. Članki ne smejo biti osebni, zlasti brez osebnih žaličk, ampak strogo stvarni.

Za podpisane članke uredništvo ne odgovarja niti zakonito, niti vsebinsko v nobenem oziru

Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva Poverjeništvu Ljubljana.

V Ljubljani dne 6. febr. 1926.

Poverjenik: Tajnik:

Anton Gnus l. r. Josip Lapajne l. r.

Urednik »Učiteljskega Tovarša«:

Ivan Dimnik l. r.

POZIV VSEM OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM.

V zmislu sklepa ožjega sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana z dne 23. januarja 1926 in sklepa eksekutive z dne 6. februarja 1926 pozivamo vsa naša društva, da razpravljajo na svojih društvenih zborovanjih o vseh točkah deklaracije mirno in strogo stvarno, utemeljivši svoje pomisleke in jih z utemeljitvami vred sporoče UJU — poverjeništvu Ljubljana

Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva Poverl. Ljubljana. 8. svečana 1926.

Poverjenikov nam.: Tajnik:

Anton Gnus, Josip Lapajne.

Razdelitev referatov in uradne ure pri prosvetni upravi v ljubljanski oblasti. Referat pri prosvetnem oddelku v Ljubljani so razdeljeni sledeče:

1. Podpisani sprejema stranke v torek in četrtek od 11.—13. ure. Ekonomija dela zahteva, da se obračajo stranke v prvi vrsti do referentov in le v stvarni potrebi tudi do njega, nikakor ni smotno in zavlačuje poslovanje, ako se mora baviti z vsako podrobnostjo. Zaradi lažjega pregleda naj prinese vsak svoje podatke tudi pismeno na pol nole papirja.

2. Oblastni inšpektor in ob odsotnosti prosvetnega inšpektorja njegov namestnik dr. Stanko Beuk ima referat o meščanskih in strokovnih šolah ter nadzoruje realne predmete na srednjih, učiteljskih in meščanskih šolah; sprejema stranke v torek in četrtek od 10.—13. ure.

Za poročene učiteljice 70 Din (40 Din UJU + 30 Din društvu).

Za učiteljice ženskih ročnih del 100 Din (70 Din UJU + 30 Din društvu).

Za upokojene 80 Din (50 Din UJU + 30 Din društvu).

Novoupojoenci pa se smatrajo rednim članom organizacije.

3. Oblastni inšpektor Josip Wester ima referat o srednjih šolah in učiteljskih ter nadzoruje jezikovne zgodovinsko-zemljepisne predmete in telovadbo na srednjih, učiteljskih in meščanskih šolah; sprejema stranke v torek in četrtek od 10.—13. ure.

4. Oblastni nadzornik Engelbert Gangl ima referat o osnovnih šolah in njih nadzorovanje kakor tudi nadzorovanje gluho-nemnice, šole za slepe, državnega vzgajališča, otroških vrtcev in zavetišč; sprejema stranke v torek in četrtek od 10.—13. ure.

5. Vlado svetnik dr. Fr. Vidic ima znanstveno-umetniški referat (gledališče, muzej, licealna biblioteka drž. založila šolskih knjig in učil); sprejema stranke v torek in četrtek od 10.—13. ure.

6. Okrajni glavar dr. Ivan Karlin ima upravno-gospodarski referat za šolske zadeve ter sprejema stranke v torek in četrtek od 10.—13. ure.

Prosvetni inšpektor:
dr. Dragotin Lončar s. r.

— »Narodna Prosveta« je pričela v zadnji številki priobčevati Deklaracijo. V kolikor smo poučen, prinese tudi poseben komentar.

— Dne 3. svečana se je poročila tov. Pepca Herbstova, učiteljica na Hajdini pri Ptujju z železniškim uradnikom Milošem Nagelschmidom iz Poljčan.

— Gospodinjki tečaji po deželi. V letu 1925. je priredil veliki župan mariborske oblasti 8 gospodinjških tečajev. Te tečaji so se vršili z jako dobrim uspehom in je zanimanje zanje zelo veliko. Te tečaje ki sta jih vodili gospodinjki učiteljici Jela Premrou in Olga Sttig, je obiskovalo skupno 171 deklet. Voditeljica Jela Premrou je vodila tečaje: pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju (19 deklet), v Negovi (24 deklet), pri Sv. Benedktu v Slov. goricah (20 deklet), pri Sv. Antonu v Slov. goricah (27 deklet); voditeljica Olga Sttig je vodila tečaje: v Frankolovem (21 deklet), v Št. Ilju pri Velenju (16 deklet) in 2 tečaja v Št. Andražu pri Velenju (44 deklet).

— Z ozirom na neresnično trditev »Jutra« od dne 11. t. m., da sem odklonil za objavo članek »Stara pot«, ki ga prinaša »Jutra«, izjavljam da članka nisem odklonil, temveč sem od pisca zahteval le podpis pod članek kakor so bili podpisani vsi članki »nove poti«. Ker dobivam poročila, da enake vesti širijo tudi nekateri tovariši na zborovanjih okrajnih učiteljskih društev, moram pojasniti, da je bil to edini članek ki sem ga prejel od »stare« struje. Ta članek in resolucije dveh okrajnih društev sem predložil seji organizacijske eksekutive, ki je sklepala o njih in sem se točno ravnal po teh sklepih. Vsako širjenje neresnične vesti da odklanjam članke druge struje, je torej tendenciozno in neresnično.

Ivan Dimnik.

urednik »Učiteljskega Tovarša«.

— Učiteljsko društvo za ljubljansko okolico poziva poverjenike posameznih šol, naj nemudoma sestavijo izkaze organiziranih članov in prepise takoj pošljejo tov. tajniku Viktorju Miheliču v D. M. v Polju. — Predsednik.

— Tovariš upravitelj! Ali si prejel naročilno dopisnico za nabavo starih letnikov »Zvončka«? Ali si že naročil kak letnik za Tvoja šola? — Če še nisi tega storil, ne odlašaj! Izpolni takoj naročilno dopisnico in jo pošli upravlj. »Zvončka«. Ali je Tvoja šola naročena na »Popotnika«? Ako ni naročena, naroči ga takoj! Morda dolguješ tamošnja šola ali krajni šolski svet kaj na naročilni naših stanovskih listov. Poravnajmo stare račune, da dolg ne bo narastel.

— Društvene blaginike opozarjamo, da zapade prve dni tega meseca prvi obrok članarine za leto 1926. Bodite točni in skrbite, da bodo pripadajoči zneski zanesljivo vplačani do 15. t. m. blaginiki poverjenstva. — Pa tudi stari dolžniki naj se že vendar enkrat zganijo da ne bomo večno lamentirali.

— »Zvončkarji« so prejeli pretečene dni 5. številko S to številko imajo polovico letnika 1925/26, v rokah. Ta teden pričemo razpošiljati obračune za l. poi-

letje. Poravnajte zastanke takoj po prejemu obračuna. Dolžnikom bomo 6. številko »Zvončka« brezpogojno ustavili. Poprašajte pa tudi deco na šoli, če kdo dolguje naročilno za l. polletje. Opomnite ga, naj poravnava morebiten dolg, sicer mu bomo l. st. ustavili.

— Z Bleda. V »Jutru« z dne 13. decembra 1925, števil. 289 je bilo med domačimi vestmi pojasnjeno, kako in kdaj se bo izplačala razlika k učiteljskim pokojninam za čas od 1. decembra 1919 do 31. marca 1925. V dotični notici, je rečeno, da se je izplačilo teh razlik zavleklo, ker je finančno ministrstvo šele februarja 1924 priznalo pravico do njih. V tem smislu je bilo treba vse pokojninske odmere popraviti kar je moglo storiti je ministrstvo samo. Tako je prišlo, da so proračunske dobe, ki jih obremenjujejo razlike že davno iztekle, predno je bila stvar končno rešena. Po določbah zakona o državnem knjigovodstvu pa takih obveznosti iz preteklih dob n. mogoče prevzeti na tekoči budžet, marveč poravnati je iz posebnega nalašč za to določenega kredita, ki ga upravlja finančno ministrstvo tako, da se je tudi za to treba obrniti na ministrstvo Generalna direkcija državnega knjigovodstva se mora vsakokrat še naprositi za otvoritev v to svrhu potrebnega kredita brez katerega je izplačilo absolutno nedopustno. Čim pa generalna direkcija to stori — tu upati je, da se sedaj na podlagi novega dvanaestinskega zakona to v kratkem zgodi, se izplačila takoj uradno odrede. Prizadetim upokojenecem torej ni treba več vlagati nikakih zasebnih prošni, niti izplačila ugrati, ker se stvar ureja po službeni dolžnosti izplačujočih organov ko so dani vsi predpogoji za to — Tako notica. Vprašam javno delegacijo ministrstva financ, ako je kaj zaneza o tej stvari in kdaj se bo končno stvar uredila, ker čakania je že dovelj.

Upokojenec.

— Poročil se je dne 4. t. m. tovariš Franc Lumaček, učitelj v Št. Rupertu na Dolenjskem s tov. Slavico Benedičič, učiteljico na Mirni, Čest tamo!

— Maturant(ke) ljubljanskega učiteljskega iz leta 1921.! Minula je prva etapa, čeprav kratka — našega službovanja! — Ob prvi petletnici bi se zopet zbral, da skupno obhajamo preteklo spominje! — Sestanek bi se vršil o Veliki noči! — Moje mnenje: v Ljubljani! — Sporočite po dopisnici željo kraja in večina zmaga! — Do sv. denja! — Sl. Mrovie, učitelj mešč. šole, Ribnica, Dol. — NB. Tega sestanka se na željo udeležite tudi maturant(ke) iz l. 1920.!

— Za uslužbenski list, ki ga moramo izpolniti v najkrajšem času vsi vsledu razpisa ministra pravde v zmislu člena 115, zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih rabimo fotografije iz poslednjega časa. Učiteljski konvikt je izposloval za vse učiteljske in redne znižano ceno pri fotografih g. V. Beštru, Aleksandrova cesta 5 in g. Dav. Rovšku, Kolodvorska ulica 34 v Ljubljani. Ako se daste slikati pri navedenih fotografih, pomagajte graditi konvikt, ker sta oba odstopila v ta namen nekaj odstotkov. Opozarjamo na to tudi učiteljsvo po deželi kjer nima v bližini fotografa.

Darovane knjige »Centralni knjižnici UJU Pov. Ljubljana«.

— knjiž. Uredništvo »Učiteljskega Tovarša« je darovalo »Centralni knjižnici UJU pov. Ljubljana« sledeče knjige: R. Pečjak: »Kraljična z mrtvim srcem«. Dr. Debevc-M. Bajuk: »Zbirka slovenskih narodnih pesmi«. Lj. Krajačić: »Sanje Djetinstva«. St. Gorski: »Hajdučki Nero«. »Zbori«, mesečna revija za zborovsko glasbo

Tovariše in tovarišice na naprošamo da tudi oni darujejo knjige ki so jim nepotrebne naši »Centralni knjižnici«.

Knjižničar.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižnici v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

— k Učni knjigi za obrtna učilišča, o katerih smo že poročali, se dobe po vseh knjigotržnicah, pri »Zbornici za trgovino, obrt in industrijo« (v Beethovnovi ulici) za člane »Računstvo za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo« 30 Din. »Računstvo za oblačilne obrte« 22 Din.

— k Lj. Krajačić: Sanje djetinstva. Priče i pripovjjetke za mladež sa slikama. Zagreb 1925.

Cena knjigi v knjižnici je 15 Din, pri avtorju (Zagreb, Ilica 83) samo 12 Din.

V lični oprmi je izšla v Zagrebu mladinska knjižica tov. Lj. Krajačića, ki jo bo hrvatska deca z veseljem sprejela in ki bo tudi naši deci prav primerno čtivo za srbohrvatskega jezika, Kratek, a ljubke povestice bo kaj rada brala deca, posebno še, ker so mnoge okrašene prav s primernimi ilustracijami. Knjižico prav toplo priporočamo! Pisana je v latinici.

— k St. Gorski: Hajdučki Nero, dramsko-epski spev. Čačak, Električna Stamparija Sl. G. Popovića i Sina, 1925.

Knjiga zajemlje snov iz hajduškega življenja. Dejanja se razvijajo živahno in so zanimiva, posebno ker tvorijo del zgodovine iz življenja srbskega naroda. Knjiga je pisana v srilici.

— k Kraljična z mrtvim srcem. Pravična komedija v 4 dejanjih. Spisal R. Pečjak, glasbene in pevске točke zložil Anton Dolinar. Založil Podmladek Rdečega križa in šolski oder »Vesna« na meščanski šoli v Trzinu. Cena 15 Din, partitura 10 Din.

Nekje živi kraljična, katere se radi njene zlobe, napuha in častiljepa ter sitnosti vse boji. Svoje podložnike kaznuje kraljična celo za napake, ki jih niso zagrešili. Njen grad je pravcati grad mrtvega srca ter ne pozna ne milosti ne ljubezni, temveč samo stroge, mogočne udarce. Dobra vila se kraljičnega krutega ravnanja končno naveliča in začara grad ter njegove prebivalce. Mesto kraljične posadi na prestol osramočenega kočijaža, kateremu določi za tovarišico ubogo kuharico. Ostali služabniki se izpremene v kraljevičice in kraljične, kraljično pa zadene kazen, da mora postati v gradu edina služabnica. Novi gospodarji gradu so brez srca, zasmehujejo služabnico, ter z njo ravnajo tako, kakor je ona prej delala z njimi. Vila ji razodene, kaj namerava doseči s to svojo izpremembo. Ko se mera kraljičnega trpljenja napolni, da ne more več sama obvladati dela, pošlje vila kraljični služabnici druga v osebi devetega zavrnjenega snubca. Ta ji poslej vedno pomaga. Resnična ljubezen ga premaga, da stoji svoji družici ob strani kakor dober tovariš. Končno pa jo prosa za roko, na kar kraljična pristane, kajti sedaj je njene zlobe konec. Zunaj zagrnj, vila razčara grad in njegove prebivalce. Služabništvo, ki je bilo nekaj časa na mestu gospodarjev, otmeni spomin na prošlost, tako da pozabi, kaj je bilo v začarani dobi. Dvorce na novo oživi, srca se vnamejo. Dvorjani gromko pozdravljajo svojega novega kralja in kraljico, ki sta sedaj glasnika živih src. Skozi vsi igra vidimo goreti srce blage dvorjanice Jelisave, ki vpliva na poslušalce kot angel miru in sprave ter dviga grešnike s svojo skromnostjo in pobožnostjo.

Igra je aktualna posebno v sedanjih gnilih povojnih časih, ko se je zajedel človek v človeka, in ko je tako malo živih src med nami. »Jaz iščem živih src, a jih nikjer ne najdem več« — toži dvorjanica Jelisava.

Med priručnim smelom čutimo, kako nas pisatelj z ljubeznijo pridobiva za nekaj boljšega in lepšega, kako nas odvrača od grobega brezsrčnega materializma ter nas navaja k človečanstvu.

Kraljična z mrtvim srcem je bila z velikim uspehom uprizorjena lansko leto v Trzinu in Kranju. Kakor slišimo jo bodo uprizorili tudi naši bratje v Gorici.

Pisana je za otroke in odrasle, zato je prav primerna za naše podeželske odre. Inscenacija je lahka. Naroča se pri Podmladku Rdečega križa v Trzinu.

— k Zdravje. Zdravstveno poučni list. Leto II., števil. 1, 1926. Uprava in uredništvo: Ljubljana, Zaloška cesta 2. (Higijski zavod.)

V lični oprmi je izšel zdravstveni list »Zdravje« letos v II. letniku. Zanimivo vsebino in smer lista, označujejo članki prve številke: Zdravo novo leto! — Pet velevstij. Po Ervaldu priredil dr. V. Katičič. — Skrb za narodno zdravje — dolžnost vsakega državljanca. — Učitelji in ljudsko zdravje. — Zakaj zdravje tudi na kmetih peša? — Vzrok širjenja nalezljivih bolezni. — Krizem po Sloveniji. — Naša zdravstvena zakonodaja. — Droblj. — Dobro čtivo. — List prav toplo priporočamo za šole, knjižnice in starše.

— k Narodna Enciklopedija SHS. Prof. St. Stanoevič. 7. zvezek. Izdan 12. jan. 1926. Cena 45 Din posameznemu zvezku. Izdaje: Bibliografski zavod, d. d. Zagreb, Gunduličeva 29.

To krasno delo, ki bo ponos v naši jugoslovenski literaturi in dokument našega kulturnega, zgodovinskega, gospodarskega, socialnega in narodnega imetja je izšlo sedaj že v sedmem zvezku od črke »Firdus« — Grienski virovci. Z osmim zvezkom bo zaključena prva knjiga za katero se dobe pri upravi originalne platnice v polplatnu, ki jih dobe prednaročniki za 15 Din, drugi za 25 Din. — Toplo priporočamo to delo vsem šolam in posameznikom.

— k Zbirka slovenskih narodnih pesmi, IV. zvezek. Nabral in za možki, deloma mešani in ženski zbor harmoniziral Marko Bajuk. Cena Din 16.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani je izdala v drugem natisu te priljubljene pesmi, ki so nabrane večinoma iz cirkiške okolice. Zvezek obsega 24 pesmi in sicer: 9 za možki in 12 za mešani in 3 za ženski zbor. Profesor Bajuk je eden najboljših naših harmonizatorjev narodnih pesmi. Izdal jih je že več zvezkov, ki so pa skoraj vsi razprodani. Bajukova harmonizacija je sicer priprosta, a blagoljubna. Skrbno se ozira na slog in obliko, kakor poje slovenski narod. Vse pesmi so torej lahke in ne bodo delale še tako šibkemu zboru nikakoršnih težav. Izdajo te zbirke prav toplo pozdravljamo, zbirko pa priporočamo vsem našim pevskim zborom najtopleje.

Podpirajte prosvetni sklad!

ARGUS	je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS	ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS	daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS	ovne informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS	se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS	ov telefon je 6-25, a brezplačni naslov Argus